

O b s a h.

Předmluva.

Úvod: *Starý system.* Císař František (str. 1). — Císař Ferdinand a vladářská rada (3). — Starý stroj státní (4). — Kolovrat a Metternich. Opravy před 1848 (4). — Stav zevnitřní politiky (11). — Francie. Německo. Anglicko. Švýcarsko. Itálie (13). — Vnitřní stav. Uhersko. Vídeň. Dolnorakouští stavové (17).

Oddělení první: *Revoluce.* Únorová revoluce (27). — Kamarila a Metternich (29). — Petice (30). — Zahájení dolnorakouského sněmu (31). — Státní konference dne 13. března (32). — Odstoupení Metternichovo (35). — Revoluce ve Vídni (36). — Povolnost a zmatek vlády (37). — Konstituce (38). — Pád staré vlády (38). — Ministerstvo Pillersdorffovo a jeho první skutky (39). — Ústavní listina od 25. dubna 1848 (41). — Bouřky vídeňské (42). — Odjezd císařův do Inšpruku (44). — Májové dni ve Vídni (46). — Arcikníže Jan co náměstek (49). — Výbor pro bezpečnost (47). — Pád Pillersdorffův (49). — Ministerstvo Doblhoffovo (49). — Revoluce v jednolivých zemích (50). — Uhersko. Itálie. Štýrský Hradec. Tyrolsko (50). — Halič (51). — Svatodušní svátky v Praze (54). — První vítězství reakce. Windischgrätz (61).

Oddělení druhé: *Povstání lombardsko-benátské.* Stav věci v Itálii (62). — Povstání v Miláně (63). — Radeckého ústup do Verony (66). — Vtržení Piemontesů (66). — Revoluce be-

nátská (67). — Radecký se zbrojí (71). — Karel Albert postupuje (73). — Dobrovolníci (74). — Boj u Pastrenga (75). — Bitva u Santy Lucie (76). — Nugentovo záložní vojsko (77). — Bitva u Curtatone (77). — Pád Peschieru (78). — Radeckého tažení na Vicenzu (79). — Boje u Custozzy (81). — Boj u Goita (82). — Marné vyjednávání o mír (82). — Radecký táhne na Milán (83). — Vejítí do Milána (84). — Smlouva dne 6. srpna a příměří (84). — Benátky (84). — Dobrovolníci (85).

Oddělení třetí: *Revoluce uherská.* Postavení Uherska (86). — Deputace ve Vídni dne 16. března (87). — Dvanáctero článků (87). — Vídeňská vláda a uherský sněm (88). — Povolnost císařova (90). — Uherské ministerstvo (90). — Srbové (93). — Charvátí a bán Jelácić (99). — Sedmihradsko (101). — Uhři a Charvátí se zbrojí (102). — Císař, kamarila a Jelácić (103). — Vystupování vlády naproti Uhrům (104). — Vyjednávání (105). — Uherský sněm (107). — Manifest císařův od 22. září (108). — Zavraždění Lambergovo v Pešti (109). — Jelácić započne válku (110). — Nová vláda uherská. Košut (111).

Oddělení čtvrté: *Od Dobhoffu až do Švarcenberka.* Zahájení ve Vídni říšského sněmu (112). — Strany (113). — Navrat císařův (115). — Stav Vídně v srpnu 1848 (116). — Sympatie pro Uhry (118). — Latour (119). — Revoluce říjnová (120). — Zavraždění Latoura (123). — Říšský sněm co výkonná moc (123). — Ministři (125). — Messenhauser (127). — Jelácić před Vídni (126). — Císařská proklamace od 16. října (129). — Dobývání a hájení Vídně (131). — Windischgrätz (132). — Vídeň kapituluje (135). — 30. říjen (136). — Bitva u Švechatu (136). — Náhly soud ve Vídni (139). — Smrt Messenhauserova (139). — Robert Blum (139). — Ministerstvo Švarcenberkovo (140).

Oddělení páté: *Reakce.* Program Švarcenberkův (141). — Nová politika (146). — Odstoupení císaře Ferdinanda i arciknížete Františka Karla (147). — Císař František Josef I. (148). — Říšský sněm v Kroměříži (149). — Rozpuštění

jeho (154). — Návrh ústavy říšského sněmu a oktrojovaná ústava od 4. března 1849 (157).

Oddělení šesté: *Válka v Itálii roku 1849.* Politika skutku (172). — Stav věcí v Itálii (173). — Stav věcí v Sardinskú a jeho naděje (173). — Radecký v Miláně (175). — Lombardsko (175). — Príměří (177). — Výpověď jeho (178). — Postup Rakušanů do Piemontu (179). — Postavení Sardiňanů (181). — Bitva u Mortary (181). — Bitva u Novary (184). — Útěk Sardiňanů (186). — Karel Albert se poděkuje (187). — Radecký a Viktor Emanuel (187). — Vyjednávání míru (188). — Upokojení Italie (188). — Lombardsko (189). — Brescia (189). — Toskana (190). — Janov (190). — Livorno (190). — Výprava proti Římu (191). — Dobytlí Ankony a Bolonie (191). — Dobytlí Benátek (193). — Pád Říma (194).

Oddělení sedmé: *Boj v Uhrách.* Stav věcí v říjnu 1848 (195). — Národní shromáždění a změna na trůnu (196). — Windischgrätz nejvyšším vůdcem v Uhrách (196). — Plán Rakušanů (197). — Plán Uhrů (197). — Windischgrätz v Pešti (198). — Görgey (199). — Události v jižních Uhrách (199). — Nesvornost Madarů (199). — Dembiński (200). — Bitva u Kápolny (200). — Obležení Komárna (201). — Události v Sedmihradsku (201). — Ofensiva Madarů. Klapka (203). — Vetter nejvyšším velitelem (203). — Görgey dobude Vácova (204). — Ústup Rakušanů. Welden (204). — Zlý stav věcí (205). — Košut diktátorem (206). — Görgey vrchním velitelem (204). Intervence Rusů (207). — Haynau v Uhrách (209). — Porážka Uhrů (209). — Görgey sesazen (210). — Mészáros (210). — Uhři couvají do Banátu (213). — Košut odstoupí. Görgey diktátorem (214). — Kapitulace u Világoše (216). — Konec války (216). — Upokojení Uherska skrze Haynaua. Náhlý soud (217).

Oddělení osmé: *Poměr k Německu.* Parlament frankfurtský (219). — Prusko a Rakousko (220). — Schmerling (220). — Ústava německá (224). — Vyloučení Rakouska (224). — Volba císaře (224). — Král Pruský co domnělý císař (225). — Pruská úzkost a radost (226). — Taktika knížete Švarcen

berka (228). — Říšské ministerstvo a říšský vladář (229). — Rozpuštění parlamentu (230). — Kusý parlament (230). — Spolek tříkrálovský (231). — Rakousko a říšský vladář (231). — Vyjednávání mezi Pruskem a Rakouskem (232). — Smlouva 30. září 1849 (232). — Usazení spolkové komise (233). — Odstoupení říšského vladáře (233).

Oddělení deváté: *Vnitřní správa.* Nová organisace úradů (234). — Zásady centralistické (235). — Ministr Bach a jeho program (236). — Finance rakouské (238). — Ministerstvo obchodu (242). — Bruck a jeho opravy (244). — Celnictví (246). — Bruck odstoupí (249).

Oddělení desáté: *Spor ústavní s Pruskem.* Pruská unie (251). — Erfurtský parlament (253). — Vnitřní stav Pruska (253). — Švarcenberkův návrh vlády direktoriální (254). — Usnešení erfurtská (255). — Sjezd knížat v Berlíně (255). — Úpadek unie (256). — Rakousko a bundestag (257). — Otázka šlesvicko-holštýnská a londýnský protokol (257). — Otázka kurhesenská (258). — Švarcenberk a Hassenpflug (258). — Smlouva bregenská (259). — Exekuce v Hesích (259). — Vojenské hrozby mezi Rakouskem a Pruskem (260). — Konference ve Varsavě (260). — Radowitz odstoupí (260). — Povolnost Manteuffelova (261). — Schůzka v Holomouci. Prusko poraženo (262). — Konference dráždanské (264). — Starý bundestag (264).

Oddělení jedenácté: *Nové utváření Rakouska.* Stav věci roku 1853 (265). — Postavení vojska (266). — Církev (267). — Germanisace (267). — Centralisace materiálních zájmů (268). — Absolutistické náhledy (269). — Zrušení práv konstitučních (269). — Zrušení ústavy (270). — Nový absolutismus (271). — Finanční nouze (272). — Bruck finančním ministrem (274). — Celní jednota s Německem (2 3). — Všeobecná porušenost (277). — Revolucionáři (278). — Úklad o bezživoli císařovo (278).

Oddělení dvanácté: *Zahraniční politika a východní válka.*

Úmrtí Švarcenherkovo (279). — Hrabě Buol-Schauenstein (280). — Zápletka švýcarská (280). — Poměr k Prusku, Anglicku, Francouzsku a Rusku (280). — Začátky východní války (282). — Neutrálnost Rakouska (283). — Smlouva dubnová s Pruskem (283). — Kolotavá politika (283). — Smlouva 2. prosince (284). — Hra na obě strany (284). — Vídeňské konference (288). — Rakousko a Rusko (289). — Nový obrat Buolův (289). — Piemont (290). — Rakouské ultimatum a jeho následky (291). — Konference pařížské a uzavření míru (293).

Oddělení třinácté: *Konference pařížské a jejich výsledky.*

Situace po uzavřeném míru (294). — Konference pařížské (295). — Sporné věci (295). — Vyjednávání o svobodě plavby podunajské (299). — Osamotnění Rakouska (302). — Vyjednávání o knížectví podunajská (302). — Zápletky mezi Anglickem a Francouzskem (308). — Itálie (310). — Prusko. (312).

Oddělení čtrnácté: *Rozdvojení s Francouzskem.*

První třenice mezi Rakouskem a Francií (313). — Otázka italská (314). — Novoroční pozdravení (317). — Válečný hluk a mírné řeči (318). — Postavení Rakouska v Itálii (319). — Napoleo-nova politika italská (320). — Válečné hrozby se strany Piemontu (321). — Nová vyjednávání (323). — Zbrojení (324). — Cavour (325). — Prusko a Rakousko (326). — Arcikníže Albrecht v Berlíně (328). — Rakouské ultimatum (328). — Prohlášení války (329). — Napoleon (329).

Oddělení patnácté: *Experimenty ve vnitřní správě.*

Finance rakouské (330). — Průmysl a šalva (332). — Telegrafy. Pošta (332). — Železnice (332). — Tisk (334). — Vyučování (334). — Konkordát (338). — Obraz vnitřního stavu říše až do vypuknutí války (341).

Oddělení šestnácté: *Válka italská.*

Rakušané překročí Ticin (344). — Francouzové v Piemontě (345). — Srážka u Mon-

tebella (345). — Garibaldi a Urban (346). — Boje u Palestra (346). — Gyulai (347). — Bitva u Magenty (347). — Opustěn Milána a couvnutí k Minciu (351). — Porážka Rakušanů uí Solferina (353). — Príměří (356). — Mír uzavřen ve Villafrance (356). — Rakousko a Prusko (358). — Následky války (359).

Oddělení sedmnácté: *Změna vládního systému*. Ministerstvo Goluchovského (360). — Program srpnový (360). — Svolání rozmnožené říšské rady (361). — Činnost její (362). — Strany v říšské radě (363). — Maager o tisku (366). — Boj o zásady (367). — Návrh většiny (367). — Dobré zdání menšiny (370). — Maager žádá říšskou ústavu (372). — Rozpuštění rozmnožené rady říšské (373). — Diplom říjnový (375). — Řády zemské a jich přijetí (383). — Volební řád pro obecní zastupitelstva (383). — Schmerling ministrem (383). — Jeho program (384). — Nový řád volební (391). — Přetvoření ministerstva (387). — Ústava únorová (388). —

Oddělení osmnácté: *Závěreční úvahy* (397).

